

Doporučení pro náchylnou populaci EU k nákaze virem H5N1

21.02.2006 - Evropské centrum pro kontrolu a prevenci nemocí ve Stockholmu (ECDC) vydalo doporučení k ochraně ohrožených skupin populace před nákazou ptačí chřipkou. Lidské případy nákazy virem H5N1, tak jak jsme je viděli v Turecku a Iráku tuto zimu, nás opět upozornily na to, že virus H5N1 může představovat závažné riziko pro lidi, kteří se dostanou do těsného kontaktu s nemocnými ptáky. Přítomnost viru H5N1, nyní u ptáků v zemích EU, zvyšuje význam této otázky jako celoevropského problému. Otázky jak správně komunikovat o těchto rizicích byly diskutovány zdravotnickými autoritami napříč celým evropským spektrem na HSC v lednu 2006. ECDC bylo několikrát žádáno, aby formulovalo několik vědeckých rad a vzkazů o riziku pro populaci, obzvláště pro lidi, kteří chovají ptáky v blízkosti svých domovů (např. chov slepic, kachen či hus). Tento dokument je založen na vědeckých poznatcích odpovídajících úrovni vědomostí k polovině února 2006 – možná bude v budoucnu potřeba toto sdělení revidovat tak, jak budou postupovat naše poznatky o aviární influenze. Cílem je definitivně dokončit tento dokument na zasedání HSC v březnu 2006.

Tento dokument byl zaslán HSC, EWRS Committee, ministrům zdravotnictví a vedoucím pracovníkům zdravotnické služby všech členských zemí EU, a také správní radě ECDC.

1. Navrhované klíčové vzkazy pro všeobecnou populaci:

- hrozba pro lidské zdraví z nakažení ptačí chřipkou (virus chřipky typu A/H5N1) je v současnosti velice malá;
- ptačí chřipka je chřipkový virus napadající predilekčně ptáky. Jenom lidé, kteří mají velice těsný kontakt s nemocnými ptáky nebo z jejich výkaly a dalšími tělními tekutinami z nemocných ptáků, jsou v riziku nákazy. Zatím nemáme žádný důkaz mezilidského přenosu;
- přestože je pro většinu lidí riziko nákazy ptačí chřipkou prakticky rovno nule, dodržování následujících preventivních opatření může pomoci minimalizovat riziko pro vás a vaši rodinu:
 - a. když naleznete nemocného nebo mrtvého ptáka, nedotýkejte se ho, ale informujte nejbližšího veterináře,
 - b. upozorněte také děti, aby se nedotýkaly nemocných nebo mrtvých ptáků a odrazujte je od her s těmito ptáky,
 - c. myjte si ruce pravidelně mýdlem, několikrát denně, obzvláště před jídlem.
- lidé cestující do zemí zasažených virem chřipky H5N1 by měli dodržovat doporučení vydaná ECDC a MZ ČR v lednu 2006 (viz. [www stránky MZ ČR](#));
- lovci by měli být varováni, že se vystavují riziku nákazy virem H5N1, jestliže loví divoké ptáky. Lovci také musí být upozorněni na to, že v okruhu minimálně 10 km od nálezu viru H5N1 je přísný zákaz lovu.

2. Navrhovaná doporučení pro ohroženou populaci

2.1. Lidé pracující na drůbežích farmách:

Lze doporučit opatření pro pracovníky drůbežích farem, která jsou k nalezení na stránkách SVS ČR.

2.2. Lidé, kteří chovají domácí ptáky (slepice, kachny nebo husy v blízkosti svých obydlí):

Chraňte ptáky před ptačí chřipkou:

- zeptejte se místního veterináře na míru rizika ve vaší oblasti a na vhodná opatření k minimalizaci rizika nákazou virem H5N1 pro vaše ptáky;

Chraňte sebe a svou rodinu:

- nepouštějte ptáky do svého obydlí;

- odrazujte děti od hraní si s ptáky. Zakažte dětem dotýkat se nemocných či mrtvých ptáků a naučte je ihned upozornit dospělé na nález takových ptáků;

- ujistěte se, že děti si před každým jídlem myjí ruce mýdlem;

- jestliže naleznete ve svém chovu nemocného nebo mrtvého ptáka, nesahejte na něj, ale ihned informujte veterináře;

- jestliže není technicky možné, aby veterináři hned přijeli a vy se musíte o nemocného ptáka postarat sami, použijte ochranné pomůcky:

plášť nebo velkou zástěru, zakrývající vaše tělo,

čepici zakrývající vlasy,

masku nebo vlhký hadřík přes ústa a nos,

ochranné brýle,

rukavice,

pevné boty;

- jestliže se musíte mrtvého ptáka zbavit sami, použijte rukavice a masku, zakopejte ho na místě, kde nehrozí nebezpečí z kontaminace spodních vod. Poté neprodleně kontaktujte veterináře;

- poté, co ukončíte svůj kontakt s nemocnými či mrtvými ptáky, svlékněte své oblečení, ochranné brýle a masku a vyčistěte je desinfekčním prostředkem. Ruce důkladně umyjte mýdlem dříve, než na sáhnete na cokoli jiného;

- lidé se mohou nakazit od nemocných ptáků, jejich výkalů a dalších tělních tekutin a sekretů (např. krev, střešní obsah, peří...). Klec, kurník nebo další místa, kde byli nakažení ptáci drženi, může být zdrojem infekce po několik dalších dní;

- používejte desinficiencia, například jako peroxid vodíku, směsy organických kyselin, glutaraldehyd a jodové sloučeniny k desinfekci klecí, oblečení a dalších věcí, které byly v kontaktu s infikovanými ptáky. Veterináři nebo hygienická služba ve vašem regionu vám může doporučit vhodné produkty (desinficiens). Pokud nebude k dispozici nic jiného, můžete použít i odlakovač či jiný odbarvovací prostředek;

- nejezte nemocné divoké ptáky, ptáky chované v zajetí nebo ve vašem chovu a to ani v případě, že si je dostatečně uvaříte či upečete. Taktéž nimi nekrmte své domácí miláčky, psy a kočky;

- jestliže byli nemocní ptáci ve vašem blízkém okolí či u sousedů a někdo z vaší rodiny nemocněl horečkou, kašlem nebo dýchacími obtížemi, kontaktujte neprodleně lékaře a informujte ho co se stalo.